

Akvaryum balığının üretimi ve satışının vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	63611781-120[53-2014/3]-15
Tarih	07.05.2015

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 63611781-120[53-2014/3]-15

07/05/2015

Konu : Akvaryum balığının üretimi ve satışının vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunun ve hakınızda düzenlenen yoklama fişinin incelenmesinden;

-Bir işyeri kiralarak damızlık olarak aldığınız akvaryum balıklarını belirli bir süre yetiştirdikten sonra muhtelif kişilere internet üzerinden kargo ile teslimini sağlamak suretiyle satışını gerçekleştireceğinizin ve kiralamış olduğunuz işyerinde balıkların sadece beslenmesi ve bakımının sağlanacağını beyan edildiği,

-Evcil hayvan grubundan süs balığı (akvaryum balığı) üretim ve satış faaliyetinden dolayı vergi mükellefi olup olmayacağınız, vergi mükellefi olmanız halinde hangi gelir unsuru yönünden vergilendirileceğiniz hususunda Defterdarlığımız görüşünün talep edildiği

anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde ise, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu, ticari kazancın ise Vergi Usul Kanunu

hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esas) veya basit usule göre tespit edileceği belirtilmiştir.

Ticari faaliyet bir tür emek-sermaye organizasyonuna dayanmakta olup, kazanç sağlama niyet ve kastının bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin "ticari faaliyet" olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak, bir faaliyetin "ticari faaliyet" sayılabilmesi için kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmemekle birlikte, faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurlarıyla birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Aynı Kanunun 52 nci maddesinde, "Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır. Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.

...

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denir." hükmü yer almaktadır.

Kanunun 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede, anılan Kanunun 54 üncü maddesinde, zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüleri belirlenmiş olup, söz konusu maddede, akvaryum balığı üretimi ile ilgili olarak herhangi bir işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiştir.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, kimlerin vergi tevkifatı yapmakla yükümlü oldukları sayılmış, (11) numaralı bendinde de, çiftçilerden satın alınan zirai ürünlerin alış bedeli üzerinden bu çiftçilerin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu tevkifat oranları Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarih ve 2009/14592 sayılı Kararı ile 01/01/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için % 2, diğer zirai ürünler için ise % 4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünlerde % 1, diğer zirai ürünlerde ise % 2 olarak belirlenmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, akvaryum balığı üretimi faaliyetinin zirai faaliyet olarak değerlendirilmesi; söz konusu faaliyet ile ilgili işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiş olduğundan, bu faaliyet nedeniyle elde edilen kazançların Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, akvaryum balıklarının üretilip satış yapılabilecek safhaya getirilmesine kadarki faaliyetin zirai faaliyet; üretildiği yerin dışında başka bir dükkan veya mağazaya götürülerek satılması ya da söz konusu balıkların internet ortamında satışı halinde, bu faaliyetin ticari faaliyet kapsamında değerlendirilmesi ve bu faaliyet sonucu elde edilen kazancın ticari kazanç hükümleri çerçevesinde vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026